

การศึกษาการเลี้ยงปลาดอกอเมริกันในกระชังในอ่างเก็บน้ำ

Study on Cage Culture of Channel Catfish

(*Ictalurus punctatus*) in Reservoir

คำนำ

เนื่องจากศูนย์พัฒนาประมงน้ำจืดเชียงใหม่ได้รับพันธุ์ปลาดอกอเมริกัน (Channel catfish) อายุ 18 เดือน จากสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT) เมื่อเดือนมกราคม 2534 เป็นปลาที่นำมาจากมลรัฐแคลิฟอร์เนียเพื่อขยายพันธุ์ต่อไป ได้มีรายงานการทดลองเรื่องปลาชนิดนี้มากมายทั้งในด้านการเลี้ยงและการปรับปรุงพันธุ์ แต่เป็นการทดลองในต่างประเทศ สำหรับประเทศไทยยังไม่มีรายงานทั้งการเลี้ยงและการเพาะพันธุ์ ดังนั้น ศูนย์ฯ จึงได้วางแผนการทดลองเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเพาะขยายพันธุ์ขึ้นและถ้าสำเร็จก็จะมีลูกปลาดอกอเมริกันเป็นจำนวนมากที่จะส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงได้ แต่คงที่กล่าวมาแล้วข้างต้นว่ายังไม่มีรายงานเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาชนิดนี้เลย ทั้งในบ่อดินและกระชัง ที่จะนำไปแนะนำแก่ผู้เลี้ยงปลาให้เลี้ยงปลาชนิดนี้ได้อย่างได้ผลคุ้มค่า จึงจำเป็นต้องวางแผนการทดลองเลี้ยงปลาชนิดนี้ก่อน และด้วยวัตถุประสงค์ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่จะศึกษาการพัฒนาเบ็ดเสร็จ แล้วสาธิตเผยแพร่ผลการศึกษาให้ราษฎรนำไปปฏิบัติ จากสภาพของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีอ่างเก็บน้ำเป็นจำนวนมาก และศูนย์พัฒนาประมงน้ำจืดเชียงใหม่ได้ทดลองมาเลี้ยงปลาในกระชังตามขอบอ่างเก็บน้ำอยู่แล้ว ดังนั้นการทดลองเลี้ยงปลาดอกอเมริกันในกระชังในอ่างเก็บน้ำ จึงสมควรทดลองเป็นอย่างยิ่งเพราะอุปกรณ์ต่างๆ มีพร้อมอยู่แล้ว ในเดือนเมษายน 2534 ศูนย์พัฒนาประมงน้ำจืดเชียงใหม่ ได้เพาะพันธุ์ปลาดอกอเมริกันแบบธรรมชาติได้สำเร็จ ซึ่งจะสามารถผลิตลูกปลาชนิดนี้ได้ ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ประกอบกับปลาดอกอเมริกันเป็นปลาชนิดหนึ่งที่จะส่งเสริมให้มีการเลี้ยง เพื่อการส่งออกตามโครงการพัฒนาการเลี้ยงเพื่อการส่งออก ศูนย์พัฒนาประมงน้ำจืดเชียงใหม่ จึงคิดที่จะศึกษาข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับการเลี้ยงปลาชนิดนี้ในกระชัง ไว้เป็นข้อมูลเพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการเจริญเติบโตของปลา
2. เพื่อศึกษาผลผลิตปลา
3. เพื่อศึกษาคุณสมบัติของน้ำในอ่างเก็บน้ำ
4. เพื่อศึกษาค้นทุนการผลิต (Cost production)